

عنوان مقاله:

نقد و بررسی نظریه دوره بندی سیاسی تاریخ ادب عربی

محل انتشار:

پژوهشنامه نقد ادب عربی، دوره 2، شماره 1 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

علی افضلی - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول

خلاصه مقاله:

تاریخ ادبیات مجموعه مشخصی از اطلاعات معین که افزایش و کاستی نمی پذیرد، نیست. هر روز به موازات رشد جامعه بشری و پدیدار شدن بینش های نو و اطلاعات جدید، چهره تاریخ دگرگون و اعتبارهای پیشین باز نگریسته می شود. بنابراین، هر طرح و روشی برای مطالعه تاریخ ادب، در معرض تغییر و تکمیل و یا احیانا طرد است. اما مهم آن است که طرحی که در یک زمان بخصوص برای مطالعه تاریخ ادب افکنده می شود، قادر به حل معضلات همزمان خود باشد. بررسی تاریخی ادب، لزوما با نوعی تقسیم بندی تاریخی همراه است که بناچار دید ما را محدود می سازد. اما این، بهتر از عدم اتخاذ دید است. بخش بندی گذشته و نام گذاری آن، کار توصیف گذشته تاریخی را آسان تر و تحلیل ها را شفاف تر می کند. در این مقاله، ضمن اشاره به انواع الگوهای دوره بندی تاریخ ادب، نظریه آکادمیک یا همان دوره بندی سیاسی تاریخ ادب عربی به دوره های جاهلی، اسلامی، اموی، عباسی، انحطاط و معاصر، مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است. ابتدا، ویژگیهای نظریه به همراه استفاده های آغازین آن در ادب عربی و نام تمام تالیفات تاریخ ادبی که از این نظریه در دوره بندی ادوار ادب بهره برده اند، عنوان می شود، سپس بنیانهای آن به طور مشروح نقادی می گردد. در خلال این تحلیل، نشان داده می شود که دوره بندی تاریخ ادب عربی بر مبنای دوره های سیاسی، بازتابی انفعالی از تحولات سیاسی است که علاوه بر ایجاد تنگ نظری درباره آثار ادبی، بسیاری از شاعران و نویسندگان را به بوته فراموشی می سپارد. نگارنده، با پیشنهاد بسترهای تئوریک برای جایگزینی یا اصلاح این نظریه آکادمیک، شیوه درست را در یافتن ویژگیها و مولفه هایی درون ساختی از ادب می داند که بر اساس آنها، می توان الگویی برای تعیین دوره های تاریخ ادبی مشخص نمود.

کلمات کلیدی:

تاریخ ادب عربی، تاریخ ادب نگاری، نظریه دوره های سیاسی، معیارهای دوره بندی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1750430>

